T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ 2019 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **18**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 8
7. DENETİM BULGULARI 8

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Kurumun Faiz Gelirlerinden Banka Tarafından Yapılan Vergi Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

2. Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

3. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinde Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Avrupa Birliği Projesinden Kaynaklı Ödemeler Sırasında İstihkak Sahiplerinin Vergi Borçlarının Aranılmaması

2. Kuruma Ait Taşınmazın Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilmesi

3. Bilimsel Araştırma Projelerinin Ara Raporlarının Teslim Edilmemesi Veya Geç Teslim Edilmesi ile Otomasyon Sisteminin Kurulmaması

4. Kurum Binalarının Teknoparktaki Yönetici Şirkete Bedelsiz Tahsis Edilmesi, Teknopark'ın Kullanımındaki Bir Binanın Devralınmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Anayasa'nın ilgili hükmüne istinaden 11.07.1992 tarih ve 21292 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu'nda 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 70 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 25'inci maddesiyle kurulmuştur. Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir. 2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

www.balioglu.net

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

www.balioglu.net

Üniversitenin tabi olduğu mevzuat ve görevleri açısından Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra herhangi bir değişiklik olmamıştır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Enstitünün akademik organı Senato olup Enstitü Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır. Akademik yapısı Rektör, Senato, Enstitü Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Enstitü, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Koordinatörlükler olan Enstitü ‘nün idari yapısında ise Rektör, Senato, Enstitü Yönetim Kurulu, İç Denetim Birimi, Rektör Yardımcıları, Koordinatörlük, Uygulama ve Araştırma Merkezi, Uluslararası ilişkiler Ofisi, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı ile bunlara bağlı 8 Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünün ana kampüsünde 1 Enstitü, 3 Fakülte, 1 Yüksekokul, 8 Uygulama ve Araştırma Merkezi mevcuttur.

İdarenin akademik ve idari personele ait dolu kadro sayısı 897'dir. Bu personelden 552'si akademik personel olup 9'u yabancı uyruklu akademisyendir ve sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır. Enstitünün idari personel sayısı 377, sürekli işçi sayısı ise 92'dir. Akademisyenlerden 8 tanesi diğer üniversitelerde görevlendirilmişken, kadrosu diğer üniversitelerde olup İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünde görevlendirilmiş olan 44 akademisyen mevcuttur.

Enstitünün bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde; İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünün ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır. Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü de bulunmaktadır. Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yüksek Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir. Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü de Kurulun üyesidir.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

"*Özel Bütçeli İdare*" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan

www.balioglu.net

Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerinden oluşan ödenekleri kullanarak giderlerini finanse etmektedir. 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 121.179.000 TL ödenek tahsis edilen Enstitü bütçesine, yıl içinde 27.446.556 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 148.625.556 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %94,77'si yani 140.850.225 TL'si kullanılmıştır. Dönem faaliyet geliri 143.739.799 TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2019 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ			
Hesap Kodu	**Toplam Ödenek(TL)**	**Toplam Harcanan(TL)**	**Gerçekleşme Oranı (TL)**
830.01-Personel Giderleri	84.331.444	83.047.224	% 98,48
830.02-Sos. Güvenl. Kur. Devlet Primi Giderleri	12.791.570	12.526.642	% 97,93
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.825.342	19.564.519	% 98,68
830.05-Cari Transferler	5.275.200	4.633.411	% 87,83
830.06-Sermaye Giderleri	26.402.000	21.078.429	% 79,84
TOPLAM	**148.625.556**	**140.850.225**	**% 94,77**

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 2: 2019 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ			
Hesap Kodu	**Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)**	**Gerçekleşen Tutar(TL)**	**Gerçekleşme Oranı**
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.210.000	3.763.024	% 311
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	118.253.000	137.907.989	% 116,62
800.05-Diğer Gelirler	1.716.000	2.068.786	% 120,55
TOPLAM	**121.179.000**	**143.739.799**	**% 118,61**

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan Üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılını 768.075,02 TL dönem zararı ile kapatmıştır. Kurumun sosyal tesisi bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim

kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

www.balioglu.net

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Enstitünün, bilim ve teknolojide alanlarında ileri düzeyde araştırma, eğitim, öğretim, üretim, yayın ve danışmanlık yapma misyonuna, bilim ve teknolojide öncü, eğitimde özgün bir dünya üniversitesi olma vizyonu doğrultusunda eğitim-öğretim, araştırma ve yönetim politikaları izlenmektedir. Enstitüye, İç Kontrol Sisteminin etkin düzeyde kurulması için danışmanlık hizmeti alınmıştır. 2017 yılında sürdürülen kurum iç kontrol sisteminin kurulmasına ilişkin çalışmalarında; yürütücü birimlerin katkısı ve teknik desteği ile oluşturulan iç kontrol yazılım programı üzerinden yürütülmüş, Enstitü birimlerinin iş akış süreçleri sistem girişleri tamamlanarak, sistem verileri analizi ile "*bireysel/birim/kurum performans ölçümleri*" aşamasına geçilmiştir. Performans değerlendirmesi verilerinden hareketle, kurumsal personel verimliliği ve hizmetlerin daha etkin ve aktif yürütülmesine yönelik kurumsal etkinlik-verimlilik politikalarının belirlenmesi hedeflenmektedir. Enstitünün İç Kontrol Eylem Planı katılımcı yöntemlerle hazırlanarak, Enstitü Senatosunun onayından sonra Kasım/2018 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve yürürlüğe girmiştir.

www.balioglu.net

İç kontrol çalışmaları; kurumsal şeffaflığın sağlanabilmesi, iç paydaşların bilgilendirilebilmesi amacıyla kurum ana web sitesinde "*İç Kontrol Sistemi*" başlığı altında izlenebilmekte ayrıca, devam eden sürece ilişkin verilere de ickontrol.iyte.edu.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

Tüm yasal düzenleme süreçlerinin; faaliyet raporu, performans programı, iç kontrol süreci ve risk yönetimi ile kalite güvence sisteminin izlenmesini sağlayacak Yönetim Bilgi Sistemi oluşturulması yönünde çalışmalar yürütülmektedir. Bu doğrultuda, kurumsal iç kontrol yazılım programı oluşturulmuş, stratejik planlama çalışmalarının dönem bilgi ve verilerinin izleneceği "*Stratejik Planlama Veri Girişleri Sistemi*" oluşturulmuş, bilimsel araştırma projelerinin yürütülmesine, izleme ve değerlendirmesine yönelik olarak da ilgili ve yürütücü birimler katkısı ve teknik desteği ile yazılım programı güncelleme çalışmaları sürdürülmüştür. Kurum kalite sistemi verilerinin izlenebilirliği ve değerlendirilmesine ilişkin bütünleşik bilişim sistemi çalışmaları sürdürülmektedir.

2017 yılında, 23.07.2016 tarih ve 29423 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yüksek Öğretim Kalite Güvence Yönetmeliği gereğince Enstitü Senato'sunun 15.08.2017 tarih ve 17/1 kararı ile Kalite Komisyon üyeleri yeniden belirlenmiş, tüm birimlerde Birim Stratejik Planlama ve Kalite Komisyonları oluşturulmuştur.

Kurum kalite sürecine esas teşkil eden "*Kalite Politikası*":

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, kalite eksenli yönetişim kurgusu ile bilim ve teknoloji alanlarında ileri düzeyde eğitim, öğretim, üretim, yayın ve danışmanlık sunmaktır. Kalite eksenli yönetişim kurgusunun omurgasını oluşturan temel ilkeler:

1. İç ve dış paydaşların memnuniyetinin sağlanması,

2. Çevik ve süreç odaklı işlemler yönetimi,

3. Sürekli iyileştirme ve mükemmelleştirme süreçlerinin geliştirilmesi,

4. Kurumsal kaynakların değer odaklı kullanılması,

Çok paydaşlı başarım değerlendirmesi, olarak belirlenmiş ve duyurulmuştur.

Enstitü kalite süreci çalışmaları, kurumsal şeffaflığın sağlanabilmesi ve iç paydaşların bilgilendirilebilmesi amacıyla kurum ana web sitesinde "*Kalite Güvence Sistemi*" başlığı altında izlenebilmektedir. Araştırma Üniversitesi statüsünü kazanan Enstitü, 2017 yılında Kurumsal Dış Değerlendirme sürecine alınmış, geri bildirim verileri dikkate alınarak, kurumsal kalite güvence sitemi süreçleri stratejik plan performans göstergeleri ile ilişkilendirilmiştir.

www.balioglu.net

Kurumun İç Denetim Birimi tarafından 2019 yılında, Mimarlık Fakültesince doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, Mimarlık Fakültesi taşınır işlemleri ve iş güvenliği faaliyetleri denetlenmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurumun Faiz Gelirlerinden Banka Tarafından Yapılan Vergi Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

Kurumun 2019 yılı içinde elde ettiği net faiz gelirlerinin 600-Gelirler Hesabına kaydedildiği, bu gelire ilişkin banka tarafından peşin kesilen gelir vergisi için ise 630-Giderler Hesabına kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 102 Banka hesabına ilişkin düzenlemeler getiren *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 19'uncu maddesinin 8'inci fıkrasına göre;

"*Muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları bu hesaba, tevkifat tutarları 630-Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181-Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir*." denilmektedir.

Buna göre; brüt getiri kadar 600 Gelirler Hesabı alacaklandırılmalı, karşılığında ise faiz gideri kadar 630-Giderler Hesabı ile net gelir tutarı kadar 102 Banka Hesabı borçlandırılmadır. 102-Banka Hesabına aktarılan tutar aynı zamanda 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Faiz geliri için ödenen stopajın muhasebeleştirilmemesi, Gelir Tablosu İlkelerinden "*Tüm gelir ve giderlerin gösterilmesi*" ilkesine aykırı olarak elde edilen faiz gelirinin brüt olarak değil de net olarak gelir kaydedilmesi anlamına gelmektedir. Bu şekilde yapılan muhasebe kaydı, gelir tablosu hesaplarından 600-Gelirler ve 630-Giderler hesaplarının yılsonu bakiyeleri 120.494 TL olması gerekenden az görünmesine neden olmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, banka faiz gelirlerinin brüt olarak kaydedilmesi, bu gelirden doğan stopajın 630-Giderler Hesabı kullanılarak muhasebeleştirilmesi, böylece ödenen yükümlülüklerin mali tablolara gerçek durumları itibariyle yansıtılması gerektiği, sorunun Kurum tarafından kullanılan Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminden kaynaklanması nedeniyle sorunun giderilmesini teminen Hazine ve Maliye Bakanlığıyla gerekli iletişimin sürdürülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Kurumca, söz konusu gider 2020 yılında geçici olarak 630.03.04.03.90 Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler ekonomik koduna kaydedilmekte ise de 2019 yılında böyle bir kayıt da yapılmadığından 630-Giderler Hesabı 2019 yılı mali tablolarına 120.494 TL eksik şekilde yansımıştır.

BULGU 2: Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan Sosyal Güvenlik Kurumuna borçları olduğu ve bu borçların muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek Mali Otomasyon Sistemi Projesi ile görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Kurumun, Mali Otomasyon Sisteminde bulunan verilerine göre 2019 yılı sonu itibariyle tahakkuk etmiş 6.733.457 TL tutarında faturalı Sosyal Güvenlik Kurumu borcu bulunmaktadır. Bu tutarın 2015-2019 yıllarına ait olduğu anlaşılmaktadır. Kurumun söz konusu borçlarını zamanında ödeyememesinin, bütçe ödenek kısıtlamasının sonucu olduğu, bu kısıtlamanın gecikme cezasına da neden olduğu görülmektedir. Ödenmesi gereken bu yükümlülük Kurum tarafından faaliyet raporlarına ve mali tablolara da yansıtılmamaktadır.

www.balioglu.net

Söz konusu borcun Kurum mali tablolarına yansıtılmamasının, kullanılacak muhasebe hesabında tereddüte düşülmesi ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca konu ile ilgili verilecek görüşün beklenilmesinden kaynaklandığı görülmekle birlikte Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 293 ve 294'üncü maddelerinde düzenlenen 379-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının geçici olarak bu borcun kaydı amacıyla kullanılabileceği hususu değerlendirilmektedir.

Yukarıda açıklandığı üzere Kurumun, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan, faturalı alacaklar olarak tabir edilen borçlarını muhasebe kayıtlarında izlemesi, mali tablolarına yansıtması gerektiği değerlendirilmektedir. Böyle bir işlemin yapılmaması ise toplam 6.733.457 TL'lik borcunun 2019 yılı mali tablolarına eksik olarak yansıması sonucunu doğurmuştur.

BULGU 3: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinde Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması

www.balioglu.net

Kurumun, taşınmaz kiralamalarına ilişkin kayıtlar incelendiğinde, bir yıldan fazla süreli kiralama işlemi olmasına ve ilk yıl kira bedelinin peşin alınmasına rağmen dönem ayırıcı hesaplar olan 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin, 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin açıklamaların yapıldığı 296'ncı maddesinde, gelecek aylara ait gelirler hesabının içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirler ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Yine bu hesabın işleyişinin açıklandığı 298'inci maddesinin 1'inci bendinde, peşin tahsil edilen gelirlerin içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600-Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının bu hesaba; içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak; tahsil edilen tutarın tamamının 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç, diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır. Mevzuat hükümleri uyarınca kira bedellerinin yıllık peşin tahsil edildiği durumlarda; o yılı ilgilendiren kira gelirlerinin 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler

Hesabına, gelecek yılı ilgilendiren tutarların ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Ancak 2019 yılında, söz konusu hesaplar kullanılmayıp lokanta, para çekme makinaları ve kantinlerden tahsil edilen 1 yıllık peşin kira gelirlerinin tamamının 600-Gelirler Hesabına kaydedilmesi, değişik tarihlerde peşin yatırılan kiraların gelecek aylara ve yıllara isabet eden tutarlarının belirlenmemesi, kiraların takibi için kullanılan yazılımda bu bilgiyi verecek değişikliğin yapılmaması neticesinde gerek muhasebenin temel ilkelerinden olan dönemsellik ilkesinin ihlal edildiği, gerekse 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının olması gerekenden daha fazla gözükmesine sebebiyet verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, Kurumun peşin tahsil edeceği her türlü geliri dönem ayırıcı işlem yaparak 380 ve 480 no.lu hesaplara kaydetmesi, böylece 590 No.lu hesabın gerçek durumu yansıtmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

www.balioglu.net

BULGU 1: Avrupa Birliği Projesinden Kaynaklı Ödemeler Sırasında İstihkak Sahiplerinin Vergi Borçlarının Aranılmaması

Kurumun, 2019 yılında, AB 50/50 No.lu Avrupa Birliği Projesi için piyasadan alımlar gerçekleştirdiği, bu alımlar nedeniyle ödemeler yaptığı ancak istihkak sahiplerinin vergi borçları bulunup bulunmadığı hususunun aranmadığı görülmüştür.

30.06.2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tahsilat Genel Tebliğinin (Seri: A, Sıra No:1) İkinci Bölümün amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumluluklarının açıklandığı V'inci Başlığında, 5018 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin, kaynağına bakılmaksızın hak sahiplerine 2.000,- liranın üzerinde, söz konusu Tebliğ ekinde yer alan 11 No.lu Listede sayılanlar ve bunlar dışında kalan ancak 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre mal ve hizmet alımları ile yapım işleri (istisnalar dahil) kapsamında olan ödemeler sırasında hak sahiplerinin Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığını gösterir belgenin aranılması zorunluluğu getirilmiştir.

Bu kapsamda yapılan incelemede, Kurumda genel olarak, bilimsel araştırma projeleri, Avrupa Birliği ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu projelerinden kaynaklı

ödemelerde vergi borcu sorgulamasının yapıldığı görülmekle birlikte, yukarda söz edilen zorunluluğa karşın AB 50/50 No.lu Avrupa Birliği projesi nedeniyle Kurumun 2019 yılında yaptığı mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan ödemeler sırasında, istihkak sahiplerinin vadesi geçmiş vergi borçlarının bulunmadığına ilişkin belgenin aranılmadığı görülmüştür.

Kurumun konu ile ilgili gerekli hassasiyeti göstermesi ve bu tür ödemelerde istisna uygulanmaksızın 2.000 TL'nin üzerindeki ödemelerde vergi borcu bulunup bulunmadığı hususunun aranması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Kuruma Ait Taşınmazın Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilmesi

Barbaros Mahallesi Kavaklıdere Mevkii 220 ada 17 parseldeki 3923,15 M^2'lik Kuruma ait taşınmazın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine göre pazarlık usulü ile kiraya verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun "*Kapsam*" başlıklı 1'inci maddesinde, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği, 36'ncı maddesinde ise, bu Kanunun 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu, ancak 44'üncü maddede gösterilen işlerin belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45'inci maddede gösterilen işlerin açık teklif usulüyle, 51'inci maddede sayılan işlerin pazarlık, 52'nci maddede gösterilen işlerin de yarışma usulüyle yaptırılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanunun 51/g maddesinde, kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlerinin pazarlık suretiyle yapılabileceği belirtilmektedir. Bu durumda, taşınmazların pazarlık usulü ile kiraya verilebilmesi için, taşınmazın Devletin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan olması, işin özelliği, idareye yararlı olması veya ivediliği gereği kapalı yada açık teklif yöntemlerinin kullanılamıyor olması gerekmektedir. Devlete ait taşınmazlar kavramının karşılığı olan, genel bütçeli kuruluşlara ait taşınmazlar yani tapuda Maliye Hazinesi adına kayıtlı taşınmazlar dışında uygulanması mümkün değildir.

www.balioglu.net

Bu düzenlemelere karşın, Kurum, 12.04.2017 tarihli sözleşme ile söz konusu taşınmazı yıllık katma değer vergisi hariç 55.000 TL kira bedeli ile üç yıllığına kiraya vermiştir.

Açıklanan nedenlerle, mülkiyetinde bulunan taşınmazın kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Kanun'un 51/g bendine göre ihale edilmesi mümkün olmayıp, tahmin edilen bedelin dikkate alınması kaydıyla kapalı veya açık ihale yöntemine göre sonuçlandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Bilimsel Araştırma Projelerinin Ara Raporlarının Teslim Edilmemesi Veya Geç Teslim Edilmesi ile Otomasyon Sisteminin Kurulmaması

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünce yürütülen Bilimsel Araştırma Projeleri incelenmesi sonucunda, bilimsel araştırma projelerinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin 8'inci maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) Kabul edilen bir projenin yürütücüsü Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara rapor sunar. Komisyon projenin türüne ve özelliğine göre ara rapor sunma sürelerini ve koşullarını değiştirebilir. Ara raporlar Komisyon tarafından incelenir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir. Projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamı Komisyonun olumlu görüşüne tabidir" denilmektedir.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Bilimsel Araştırma Projelerinin Seçimi, Kabulü ve İzlenmesinde Gözönüne Alınacak İlkelere İlişkin Yönergenin 13'üncü maddesinde, Enstitü tarafından kabul edilen araştırma projesinin yöneticisinin, komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara raporlar sunacağı, bir yılı aşan projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamının Komisyonun olumlu görüşüne tabi olacağı, gelişme raporu sunulmamış veya olumlu değerlendirilmemiş projelerin ödemelerinin durdurulacağı belirtilmektedir.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre proje yürütücüleri tarafından altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarıyla ilgili ara rapor verilmesi gerekirken yapılan incelemelerde

www.balioglu.net

Enstitünün desteklemekte olduğu bazı Bilimsel Araştırma Projelerinin ara raporlarının teslim edilmediği veya geç teslim edildiği görülmüştür.

Ayrıca, Bilimsel Araştırmalar Projeleri Koordinatörlüğü tarafından gerçekleştirilen bilimsel araştırma projelerine ilişkin hizmetlerin yürütülmesi, izlenmesi işlemlerinin manuel olarak takip edildiği tespit edilmiştir.

Bu itibarla; Bilimsel Araştırma Projelerinin ara raporlarının süresi içerisinde düzenlenmesi, projelerin zamanında tamamlanması, projelerin mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve iç kontrol açısından risklerin azaltılması amacıyla takiplerin daha etkin yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Kurum Binalarının Teknoparktaki Yönetici Şirkete Bedelsiz Tahsis Edilmesi, Teknopark'ın Kullanımındaki Bir Binanın Devralınmaması

2002/4889 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ilan edilen İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyette bulunan firmalara Yönetici Şirket tarafından kullandırılan, Kuruma ait binaların bu Şirkete bedelsiz olarak tahsis edildiği ve Bölgede bulunan A-3 binasının devralınmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Kurum ile Yönetici Şirket arasında imzalanan, Arazi ve Binaların Kullanım, Kullandırma, Kiralama Esasları ve Kira Bedel Tespitine İlişkin 11.11.2003 tarihli Protokolün 8'inci maddesinde, Kuruma ait A-1 ve A-2 binalarının Yönetici Şirket tarafından üçüncü şahıslara kiralanmasıyla elde edilecek gelirlerin bir Ek Protokolle belirlenecek kısmının Kuruma ödeneceği belirtilmektedir. Bu amaçla düzenlenen 11.11.2003 tarihli Ek Protokolün 6'ncı maddesinde A-1 binasındaki kiracılardan elde edilecek gelirlerin aylık 3 Dolar/m^2'lik kısmının Kuruma ödeneceği belirtilmektedir. A-2 binasına ilişkin olarak da 30.11.2004 tarihli Ek Protokol ile aynı tutar belirlenmiştir. 15.07.2010 tarihli Ek Protokol ile de A-2 binasının, Yönetici Şirketçe misafirhane-sosyal tesis olarak bedelsiz kullanılması düzenlenmiştir.

Daha sonra düzenlenen 04.01.2005 tarihli Protokolde ise A-3 bina inşaatının belirlenen bir şirket tarafından yap-işlet-devret yöntemiyle tamamlanması, hesaplanan 1.180.000 Dolarlık inşaat maliyetinin bu şirketçe üçüncü kişilere yapılacak kiralamalardan karşılanması veya 8 yıllık sürenin dolması sonucunda A-3 binasının Kuruma devredilmesi düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye karşın bu güne kadar Kuruma bir devir olmamıştır. Yönetici Şirket Yönetim Kurulunun 13.06.2007 tarihli toplantısının 36/3'üncü maddesi doğrultusunda A-3 binasındaki

15 ve 16 no.lu ofis kiralarının %80'inin Kuruma ödenmesine karar verilmiş ancak bu ödemeler de daha sonra düzenlenen 26.10.2018 tarihli protokol ile sonlandırılmıştır.

Bahse konu, 26.10.2018 tarihli Protokol ile A-1 ve A-2 binaları Yönetici Şirkete bedelsiz tahsis edilerek bedel alınmasından vazgeçilmiştir. Bu Protokolde geçmiş borçlar da bu binalara yapılan masraflardan mahsup edilmiştir. Kurum Yönetim Kurulunun 21.05.2019 tarih ve 19/10 sayılı Kararı ile de Teknopark bölgesindeki Kuruma ait A-5 binasındaki atölye alanı Yönetici Şirkete bir projede kullanılmak üzere 18 ay süreyle bedelsiz olarak tahsis edilmiştir.

Teknopark ile ilgili taşınmaz tahsis işlemleri, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun 4'üncü ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 19'uncu maddelerine göre gerçekleştirilecektir. Bu maddelerde, Yönetici Şirkete arazi tahsis edilebileceği belirtilmesine karşın, bedel alımının sonlandırılarak binaların bedelsiz tahsis edilebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Buna rağmen, Kurum Hukuk Müşavirliği 22.01.2018 tarih ve E.1572 sayılı yazısıyla, kira alıp almama hususunun Kurum Yönetim Kurulunun takdirinde olduğu, işlemiş kiralarla ilgili olarak da Yönetici Şirketin mali durumu dikkate alınarak kamu yararı gerekçesi ile işlem tesis edilebileceği belirtilmiştir. Yönetici şirkete yapılan söz konusu tahsis irtifak hakkı tanınması mahiyetinde olup bu şirketten irtifak hakkı üzerinden söz konusu taşınmazların kullanım bedellerinin tahsilatının yapılması gerekmektedir.

Yukarıda açıklandığı üzere, Kurumun, Kuruma ait binaları irtifak bedeli almaksızın, bedelsiz olarak Yönetici Şirkete tahsis etmesi mümkün olmayıp A-1, A-2 ve A-3 binaları ile söz konusu atölye alanına ilişkin kira alacaklarının tahsili için gerekli işlemlerin yürütülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ 2019 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **18**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **18**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **19**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **19**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **19**

6. **DENETİM BULGULARI** **20**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

1. Performans Programının Hazırlanmamış Olması

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünün performans yönetimi sisteminin, ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine büyük ölçüde uygun olduğu görülmüştür. Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin olarak veri kayıt sisteminin kurulduğu, veri kayıt sisteminin hedef ve gösterge açısından performansın ölçülmesi ve raporlanması amacına uygun olduğu ancak 2019 yılı performans programının hazırlanmamış olmasının, yıllık performans hedeflerinin faaliyet sonuçlarıyla karşılaştırılmasını engellediği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

www.balioglu.net

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, yayımladığı 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2019 yılı performans denetimi kapsamında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü yayımladığı 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünün 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planının ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve söz konusu dokümanların mevzuatta belirtilen zamanda

hazırlandığı görülmüştür. Stratejik Planda belirlenen hedeflerin ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu ve göstergelerin de hedeflerle ilgili olduğu değerlendirilmiştir. Fakat 2019 yılı Performans Programı hazırlanmadığı için faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilememiştir. Bu nedenle veri kayıt sistemlerine ilişkin bir değerlendirme de gerçekleştirilememiştir.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, 5018 sayılı Kanuna ekli II sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler arasında sayıldığı için stratejik plan ve performans programı hazırlamakla yükümlü kılınmıştır. Mevzuat gereği, yapılan bütün harcamaların stratejik planda bir yeri, performans programında bir bütçe karşılığı olmak zorundadır. Performans Denetimi yukarıda adı geçen Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporu üzerinden; İdarenin raporlama gerekliliklerine uyumunun değerlendirilmesi, bu belgelerde yer alan performans bilgisinin değerlendirilmesi ve performans bilgisinin üretilmesinde kullanılan veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla gerçekleştirilmektedir. Kurumun, 2019 yılını kapsayan Performans Programını yayımlamamış olması nedeniyle bu değerlendirmeler gerçekleştirilememiştir.

www.balioglu.net

Kurumun performansını izleme, ölçme ve raporlamaya yönelik kurduğu performans yönetimi sisteminin genel itibariyle düzenli bir şekilde işlediği, performans hedef ve göstergelerinin planlama ve raporlama dokümanlarının genel olarak tutarlı olarak kullanıldığı görülmüş olup, performans yönetimi sistemi ile kaynakların planlı şekilde dağıtılmasının ve uygulamaların etkili şekilde izlenmesinin sağlanması doğrultusunda sonraki yıllarda performans programlarının hazırlanmasının, Kurumun mali sistemi açısından son derece önemli olduğu değerlendirilmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Programının Hazırlanmamış Olması

Üniversitenin 2019 yılına ilişkin performans programının hazırlanmadığı ve yayımlanmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu mali yönetiminde saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleri benimsenmiş, bu kapsamda performans esaslı bütçeleme sistemine geçilmiştir. Kanun'un "*Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme*" başlıklı 9'uncu maddesinde, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için Kamu İdarelerinin bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorunda oldukları hükme bağlanmıştır. Aynı maddede, İdarelerin, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlamakla yükümlü oldukları düzenlenmiştir.

Söz konusu Kanun hükmüne dayanılarak çıkarılan ve 05.07.2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik gereğince Performans Programları;

-Yönetmelik, Performans Programı Hazırlama Rehberi ve Bakanlıkça performans esaslı bütçelemeye ilişkin yapılacak diğer düzenlemelere uygun olarak İdare düzeyinde, mali hizmetler biriminin koordinasyonu ile harcama yetkililerinin katılımıyla üst yönetici tarafından,

-Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan, Yıllık Program ile İdarenin Stratejik Planını esas alınarak,

-Mali saydamlığı ve hesap verebilirliği sağlamak üzere yıllık olarak, İdarenin ilgili döneme ilişkin performans hedef ve göstergelerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütülecek faaliyetler ile gerekli kaynak ihtiyacını, idareye ilişkin mali ve mali olmayan diğer bilgileri içerecek şekilde,

hazırlanacaktır.

Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde; üst yöneticilerin, performans programlarının ilgili mevzuatla belirlenen esas ve usullere uygun olarak hazırlanmasından, uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların performans hedefleri ve hizmet gereklerine uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılmasından sorumlu olduğu düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun'a ekli II sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerden olan İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünce, performans programının yıllık olarak hazırlanarak bütçe teklifi ile birlikte Maliye Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığına gönderilmesi, üst yönetici tarafından Ocak ayı içerisinde internet sitesinde yayımlanmak suretiyle kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Ancak yapılan incelemelerde; İdarenin 2019 yılı Performans Programını hazırlamadığı görülmüştür.

Performans programı, stratejik plan ile birlikte bütçenin hazırlanmasına esas teşkil etmektedir. Dolayısıyla, performans programı hazırlanmamış olması nedeniyle İdarenin bütçesini yıllık performans hedefleri ile ilişkilendirerek hazırlaması mümkün olmamakta; Kanuni sorumluluk yerine getirilmediği gibi, performans esaslı bütçelemenin temel amaçlarını oluşturan mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun sağlanması, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net